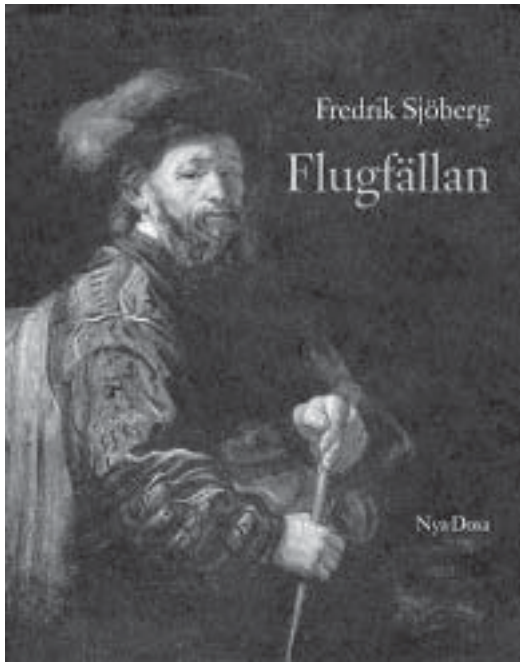

Underbar läsning om entomologins kärna

Sjöberg, F. 2004. Flugfällan. – Nya Doxa, ISBN 91-578-0448-6. 160 sidor, inbunden. Kostar ca 210 kr i bokhandeln.

Varför ger man sig till att samla på insekter? Många har nog försökt förklara detta för grannar, släkt eller vänner. Eller kanske bara för sig själv. Den blomflugsamlare Fredrik Sjöberg har till och med skrivit denna bok för att genomlysas ämnet. Insektssamlare låter kanske som ett lite fjuttigt och ganska omöjligt ämne att få ihop något läsvärt om. Entomologiskt intresse är oftast inget som det går att skryta om på firmafesten - inte på det sätt som Göran Kropps cykeltur till Mount Everest blir en bra historia precis. Men i detta fall är det inte alls så - det är underbar läsning. Både för att en hel del av hans funderingar är mitt i prick och för att det är roligt formulerat och med en massa intressanta och dråpliga bihistorier. På vägen får man bl.a. stifta närmare bekantskap med den svenska entomolog vars namn antagligen är det mest spridda i världen - Rene Malaise. Han är världsberömd tack vare att han

gjorde en flugfälla - the Malaise trap - av ett vanligt takåstält! En man som också snarast verkar vara en motpol mot författaren själv. Malaise ger sig så långt och otillgängligt bort som möjligt för att samla insekter medan Sjöberg nöjer sig med en enda liten ö för att göra samma sak. Att Malaises vetenskapliga gärning inte spridit sig lika långt som fällan som bär hans namn kanske man kan förstå efter att ha läst flugfällan.

Trots denna avstickare, eller snarare komplettering med Malaise, är det egentligen en klart självbiografisk väg Sjöberg tar genom mysteriet med insektssamlandet. Det handlar mycket om vad som tilldragit sig på hans hemö, Runmarö i Stockholms skärgård, främst med någon blomfluga som huvudperson. Exempelvis berättar han om det tillfälle när världen en dag var förbytt och det i var och varannan blomma satt *Eristalis similis*. En fluga som aldrig förr siktats i trakten hade invaderat i förmodligen sexsiffriga antal. Och sensationspressen nämnde inte detta med ett ord. Genom de många dråpliga berättelserna om vad flugor haft för sig, eller oftare vad den som jagat flugorna haft för sig, får man sig till livs en hel del blomflugebiologi. Som ET redaktör hoppas man på en uppföljare med titeln "bidrag till kännedom om blomflugefauan på Runmarö" där historien berättas lite mer heltäckande rent biologiskt sett. Men det är ju en annan historia...

I boken finns också en hel del referenser till, för mig helt okända men som det verkar rätt underbara källor inom litteraturen. Både en del rent entomologiskt och mer skönlitterärt. Ett bra komplement eller uppslag för den som brukar följa serien "insekternas litteraturhistoria" i Natur i Norr.

Och varför samlar man, eller åtminstone varför samlar Fredrik Sjöberg? Läs boken så blir du kanske klokare - och du får garanterat en stunds mycket underhållande läsning. Och om du är på bokhandeln och införskaffar ett ex, så ta med dig ett extra på en gång. Flugfällan borde vara något att smyga in i julklappshögen till lätt skeptiska släktingar. Då kanske dom, åtminstone för en stund, inser storheten i att vara entomolog.

Mats Jonsell